REPUBLICA MOLDOVA

CONSILIUL MUNICIPAL CHIŞINĂU

00023165

DECIZIE

nr. _____ din _____

Cu privire la sesizarea
Curții Constituționale

Având în vedere nota informativă a consilierului municipal Vasile Chirtoca, art. 109 din Constituția Republicii Moldova, art. 3 pct. 1, art. 4 alin. (4) din Carta Europeană de Autonomie Locală, art. 58 alin. (1), art. 60 alin. (4), art. 192 alin. (1), art. 315 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (7) din Legea nr.121 din 04.05.2007 „Privind administrarea și deetatizarea proprietății publice", art. 2 alin. (4) din Legea nr.91 din 05.04.2007 „Privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor", art. 25 lit. j) din Legea nr. 317 din 13.12.1994 „Cu privire la Curtea Constituțională", art. 3 alin. (2), art. 14 alin. (1), art. 19 alin. (4), alin. (7) și art. 77 alin. (4) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală", Consiliul municipal Chișinău **DECIDE:**

1. Se sesizează Curtea constituțională privind controlul constituționalității pct. 39 al Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1170 din 25.10.2016 în partea ce ține de textul *„schimbul terenurilor proprietate publică din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale pe terenurile proprietate privată se efectuează prin decizie a consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întîi sau al doilea, Adunării Populare a Găgăuziei pentru cauză de utilitate publică, declarată în condițiile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999"*, or, prin acest punct Guvernul Republicii Moldova a stabilit că, schimbul terenurilor proprietate publică din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea pe terenuri proprietate privata se efectuează **doar** pentru cauză de utilitate publică declarată în condițiile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999, fapt ce rezultă încălcarea principiului autonomiei locale și limitarea competențelor autorităților publice locale stabilite prin lege.

2. Se aprobă textul procurilor prin care se acordă, șefului Direcției asistență juridică - dl Valeriu Bogdan și specialistului principal din cadrul Direcției asistență juridică - dl Andrian Ursachi, împuterniciri de a reprezenta Consiliul municipal Chișinău la Curtea Constituțională pe cazul dat (anexa nr. 1).

3. Se împuternicește secretarul interimar al Consiliului municipal Chișinău cu dreptul de a semna și elibera procurile, în numele Consiliului municipal Chișinău, persoanelor nominalizate în pct. 2 din prezenta decizie.

4. Șeful Direcției asistență juridică, dl Valeriu Bogdan, va asigura informarea Consiliului municipal Chișinău despre rezultatele examinării prezentei sesizări.

5. Viceprimarul de ramură și secretarul interimar al Consiliului municipal Chișinău vor asigura controlul îndeplinirii prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR INTERIMAR AL CONSILIULUI — Adrian TALMACI

Anexa nr. 1
la decizia Consiliului
municipal Chișinău
nr. _____ din _____2018

PROCURĂ

Se împuternicește dl _____, șeful/specialist _____ în Direcția asistență juridică a Primăriei municipiului Chișinău să reprezinte Consiliul municipiului Chișinău la Curtea Constituțională a Republicii Moldova, având următoarele drepturi: să motiveze, să semneze și să depună sesizarea la Curtea Constituțională, să expună poziția Consiliului municipal Chișinău, să formuleze demersuri, să prezinte probe, să pună întrebări altor participanţi la proces, să înainteze obiecţii împotriva demersurilor, argumentelor şi considerentelor celorlalţi participanţi.

Reprezentantul Consiliului municipal Chișinău nu are dreptul de a retrage sesizarea la Curtea Constituțională.

Împuternicirile sînt valabile pînă la 31 decembrie 2018.

SECRETAR INTERIMAR AL CONSILIULUI
Adrian TALMACI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de decizie *Cu privire la sesizarea Curții Constituționale*

Punctul 39 alin.(2) din Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.1170 din 25.10.2016 prevede că, schimbul terenurilor proprietate publică din domeniul privat al statului şi al unităţii administrativ-teritoriale pe terenurile proprietate privată se efectuează prin hotărîre de Guvern, respectiv prin decizie a consiliului unităţii administrativ-teritoriale de nivelul întîi sau al doilea, Adunării Populare a Găgăuziei pentru cauză de utilitate publică, declarată în condiţiile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999.

Potrivit acestui punct Guvernul Republicii Moldova a stabilit că, unitățile administrativ-teritoriale nu pot face schimb de terenuri, decît numai în cazurile de utilitate publică declarate în condiţiile Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488-XIV din 8 iulie 1999.

Astfel, ținem să atragem atenția că, prin acest punct Guvernul Republicii Moldova a limitat autoritățile publice locale în exercitarea competențelor sale stabilite de legislația în vigoare, și dat fiind faptul că, autoritățile publice locale care sînt constituite și activează în limitele teritoriului unității administrativ-teritoriale pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației unității administrative teritoriale respective, nu vor putea realiza acele interese sau solutiona probleme care nu se încadrează în noțiunea de „caz de utilitate publică" prevăzută în Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică.

Considerăm că, unitatea administrativ teritorială, în realizarea unui scop al său pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației unității administrativ teritoriale respective, chiar în afara celor care se încadrează în noțiunea de „cauză de utilitate publică" este în drept să facă schimb de terenuri.

Prin urmare, considerăm că prevederile pct.39 alin.(2) din Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.1170 din 25.10.2016 în partea ce ține de schimbul de terenuri proprietate publică de domeniul privat al unității administrativ-teritoriale cu un teren proprietate privată se face <u>doar</u> pentru cauză de utilitate publică stabilită conform Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică, <u>contravine mai multor acte legislative și anume:</u>

1) Contravine art.77 alin.(4) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală care prevede că, înstrăinarea bunurilor domeniului privat al satului (comunei), oraşului (municipiului), raionului, schimburile de terenuri, delimitarea, partajul sau trecerea bunurilor dintr-un domeniu în altul, renunţarea la drepturi sau recunoaşterea de drepturi şi obligaţii se fac prin decizie a consiliului local sau raional, în temeiul expertize.

Fapt ce rezultă că, Consiliul local este în drept să ia o decizie de schimb de terenuri, <u>nu</u> numai pentru cauză de utilitate publică, fiind necesar doar elaborarea unei expertize.

2) Potrivit art.58 alin.(1) din Codul civil al Republicii Moldova este stabilit că, statul şi unităţile administrativ-teritoriale participă la raporturile juridice civile pe poziţii de egalitate cu celelalte subiecte de drept şi potrivit art.192 alin.(1) este stabilit că, Republica Moldova şi unităţile ei administrativ-teritoriale participă la raporturile reglementate de

legislaţia civilă pe principiul egalităţii participanţilor la aceste raporturi – persoane fizice şi juridice.

Prin urmare, potrivit art.823, art.824, art.825 din Codul civil al Republicii Moldova este stabilit că, contractul de schimb este un act juridic încheiat între două părţi care au obligaţia de a transmite reciproc dreptul de proprietate asupra unui bun.

Astfel, ţinînd cont că, potrivit art.9 alin.(1) din Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea şi deetatizarea proprietăţii publice este stabilit că, Împuternicirile de proprietar al patrimoniului unităţii administrativ-teritoriale sînt exercitate de consiliul local în numele unităţii administrativ-teritoriale şi potrivit art.315 alin.(1) din Codul civil al Republicii Moldova este stabilit că, proprietarul are drept de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra bunului, consiliu local este în drept să decidă încheierea unui contract de schimb. Aceasta fiind nu altceva decît o manifestare de voinţă a proprietarului la încheierea unui act juridic.

3) Mai mult decît atît, potrivit art.10 alin.(7) din Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea şi deetatizarea proprietăţii publice, este stabilit că, bunurile domeniului privat al statului sau al unităţilor administrativ-teritoriale pot circula liber, cu excepţia unor categorii de bunuri al căror circuit civil este limitat expres prin lege şi potrivit art.2 alin.(4) din Legea nr.91 din 05.04.2007 privind terenurile proprietate publică şi delimitarea lor, este stabilit că, dreptul de proprietate asupra terenurilor din domeniul privat al statului sau al unităţii administrativ-teritoriale este supus regimului de drept comun dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, potrivit art.60 alin.(4) din Codul civil al Republicii Moldova este clar stabilit că, Persoanele juridice de drept public participă la circuitul civil în măsura în care aceasta este necesar atingerii scopurilor sale. Ele sînt asimilate persoanelor juridice de drept privat în măsura în care participă la circuitul civil.

Astfel, ţinînd cont că, schimbul unui bun imobil proprietate publică de domeniul privat cu un bun imobil proprietate privată este necesar pentru realizarea unui scop al unităţii administrativ teritoriale, nu neapărat să se încadreze în noţiunea de cauză de utilitate publică, Consiliul local este în drept să adopte o decizie în acest sens de schimbare a bunurilor.

4) Totodată, pct.39 alin.(2) din Hotărîrea de Guvern al Republicii Moldova nr.1170 din 25.10.2016 în partea ce ţine de schimbul terenului proprietate publică de domeniul privat al unităţii administrativ-teritoriale cu un teren proprietate privată se face doar pentru cauză de utilitate publică, contravine şi prevederilor art. 4 alin.(4) din Carta Europeană de Autonomie Locală care prevede că, competenţele încredinţate colectivităţilor locale trebuie să fie în mod normal depline şi întregi. Ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională numai în cadrul legii.

Astfel, atît timp cît prin actele legislative sus menţionate, este stabilit că, Împuternicirile de proprietar al patrimoniului unităţii administrativ-teritoriale sînt exercitate de consiliul

local în numele unității administrativ-teritoriale care are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului iar pct.39 al Hotărîrii de Guvern nr.1170 din 25.10.2016 nu este altceva decît o limitare a consiliului local în exercitarea competențelor sale și ca rezultat competențele încredințate consiliului local devin nedepline și neîntregi.

5) Totodată, ținem să atragem atenția că, Hotărîrea de Guvern reprezintă un act normativ inferior actului legislativ și totodată, ținem să menționăm Hotărîea Guvernului trebuie să fie în corealție cu actele legislative și nicidecum în contradicție.

6) Reieșind din cele sus menționate, considerăm că prin pct.39 alin.(2) din Hotărîrea de Guvern al Republicii Moldova nr.1170 din 25.10.2016 în partea ce ține de schimbul terenului proprietate publică de domeniul privat al unității administrativ-teritoriale cu un teren proprietate privată se face doar pentru cauză de utilitate publică, este încălcat principiul autonomiei locale garantat de Constituția Republicii Moldova art. 109 pe care se întemeiază administrația publică locală în unitățile administrative-teritoriale.

Astfel, ținem să menționăm că, potrivit art. 3 alin.(2) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, este stabilit că, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat și potrivit art.3 pct.1 din Carta Europeană a Autonomiei Locale este stabilit că, prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efective ale colectivităților locale de a rezolva și de a gira în cadrul legii, sub propria lor răspundere și în favoarea populațiilor, o parte importantă din treburile publice.

Prin urmare prin prevederile pct.39 din Hotărîrea Guvernului nr.1170 din 25.10.2016 Guvernul Republicii Moldova limitează puterile autorităților publice locale în promovarea intereselor locale și soluționarea problemelor locuitorilor unității administrative teritoriale respective, pe care anume autoritatea publică locală și trebuie să le realizeze.

În rezultat concluzionăm că, pct.39 alin.(2) din Hotărîrea de Guvern al Republicii Moldova nr.1170 din 25.10.2016 în partea ce ține de faptul că schimbul terenului proprietate publică de domeniul privat al unității administrativ-teritoriale cu un teren proprietate privată se face **doar** pentru cauză de utilitate publică **este neconstituțional, vine în contradicție cu actele legislative sus menționate precum și poate fi interpretat diferit.**

Consilier municipal **Vasile Chirtoca**

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIŞINĂU
Comisia juridică, pentru ordinea publică şi activitatea administraţiei publice locale

00023165

din 02 aprilie 2018

AVIZ

la proiectul de decizie al Consiliului municipal Chişinău „Cu privire la sesizarea Curţii Constituţionale"

Comisia a examinat proiectul de decizie nominalizat şi a DECIS:

Se aprobă avizul pozitiv la proiectul de decizie al Consiliului municipal Chişinău „Cu privire la sesizarea Curţii Constituţionale" şi se propune Consiliului municipal spre examinare si aprobare.

S-a votat unanim „pro" - 7 voturi

Preşedinte Nastas Iurie

Secretar Victor Poleacov